

TAPU VE KADASTRO ÇALIŞMALARINDAKİ SON DURUM VE EĞİTİM ÇALIŞMALARI

HALİM ÇORBALI

Tapu ve Kadastro Genel Müdürü

Sayın Başkan, Kurultayın Değerli Üyeleri, basın ve TRT'nin Sayın Mensupları, hepinizi şahsım, TKGM adına saygı ile selamlarım.

Çok fayda sağlayacağına inandığım Kurultayı düzenleyenleri candan tebrik ederim.

TKGM tarihten gelen ve evveliyatı beş asıra dayanan kuruluşlardan biridir. Yılda ortalama 8 milyon vatandaşa muhatap olan, 2 milyonu geçen tapu ve 1 milyon parsel varan kadastro işlemi yapan ve yılda devlet bütçesine 100 milyar liradan fazla gelir sağlayan, Türkiye'nin her tarafına yaygın hizmet götüren, önemli görevler yüklenmiş bir genel müdürüktür. Bu işleri yapmak üzere 15.628 kadrosu mevcuttur. Bu kadrolardan 6.283'ü teknik, 9.345'i meslek elemanlarına aittir.

Kurumumuzda 374 adet harita ve kadastro mühendisi görevli bulunmaktadır. Harita-kadastro mühendisi açısından en büyük işveren olduğumuzu memnuniyetle ifade etmek isterim. Bu miktarın yaptığımız mühendislik hizmetlerine göre çok az olduğunu üzülerek ifade etmek isterim. Mesleğimizi ve yeni modern teknolojinin gereği olarak harita ve kadastro mühendislerini bünyemizde önemli hizmetler beklemektedir.

Halen mevcut 4 mühendislik fakültesinin yeterli olmadığına inanıyorum. Ankara'

da ve İzmir'de harita ve kadaströ veya başka bir deyimle Geodezi ve Fotogrametri bölümlerinin açılabilmesi için yapılan girişimlere destek sağladığımızı ifade etmek isterim.

TKGM 1983 yılında 3045 sayılı Kanunla yeniden teşkilatlanmıştır. Evvelce tapu-lama, kadaströ ve tapu fen birimleri olarak üçe ayrılmış teknik yönetim, tek bir kadaströ müdürlüğü bünyesinde toplanmıştır. Personel ve teknik güç (ölçme araç ve gereçleri) birleştirilerek güçlü bir yönetime kavuşmuştur. Teknik ağırlıklı kadaströ müdürlüklerinin harita kadaströ mühendislerince yürütülmesi prensip olarak kabul edilmiştir. Harita kadaströ mühendisleri, yetişmiş olmaları şartıyla, bu birimin sorumlu amirleri olmaktadır. Bu uygulamaya devam edilecektir.

Uygulamaya konulan HAKAR Projesinin icabı, kadastronun teknik hizmetleri, yasalarn imkân verdiği ölçüde ve en geniş şekilde özel sektöre yaptırılması prensibi kabul edilmiştir.

İlk uygulamaya bu yıl başlanmaktadır. Yedi adet ilçenin kadaströ ve 201 paftanın nirengi işlerinin özel sektöre ihalesi hazırlıkları bitirilmiştir. Çok yakın bir zamanda gazetelerde ilanlarını görmüş olacaksınız.

Bu ihale işlerinin önemli bir parçası olan şartnameler harita kadaströ mühendisleri meslek odasına yaptırılmak suretiyle, özel sektörün bu konuda bilgisine ve tecrübesine yer verildiği gibi, Oda'ya da maddi imkân sağlanmıştır.

Harita ve Kadaströ Mühendisleri Odası ile çok samimi işbirliği yapılarak mesleğimizde teknik ilerlemeler sağlanabilmektedir. Sözünü ettiğimiz işbirliğinin gelecek yıllarda daha güçlenmesini içtenlikle dilemekteyim. Düşüncemiz her hizmeti ehline teslim etmektir.

HAKAR Projesinden söz açılmışken, iki memnuniyet verici haberi de burada açıklamak isterim.

Birincisi, bir ihtisas kurulunca hazırlanan hukuki ağırlıklı yeni Kadaströ Kanun Tasarısı, Başbakanlık makamına resmen sunulmuştur.

İkincisi, teknik ağırlıklı Harita Kadaströ Tapu Bilgi Sistemi Kanun Tasarısı da Kadaströ Kanun Tasarısı ile beraber Başbakanlık makamına sunulmuş bulunmaktadır. Bu tasarıların kısa zamanda kanunlaşabilmesi için Sayın Bakanımız başta olmak üzere gerekli girişimlerimizi sürdürmekteyiz.

Kanun tasarılarının getirdiği yeniliklerden bu kurultayın konusu ile ilgili olan teknik bölümlerini çok kısa açıklamak istiyorum.

- Master plan yapılması,
- Memleket nirengi şebekesine bağlanma,
- Tek elden harita üretme,
- Sayısal kadaströ,
- Bilgi bankası teşkili,
- Dijital sistemlere dayalı harita üretimi,
- Sözleşmeli teknik personel istihdamı,
- En geniş biçimde özel sektörle işbirliği yapma,
- Yeminli harita kadaströ mühendisliği büroları ihdası,
- Milli ve uluslararası enstitüler, merkezler kurma gibi hususlara yer verilmiştir.

Türkiye kadaströsunun bugünkü durumu hakkında da bazı bilgiler vermek isterim. Türkiye kadaströsunun bitirilmesi konusu Mecliste, kamuoyunda devamlı bir sorun ola-

rak ele alınmaktadır. Daha evvel verilen klasik örneklerden kaçınılarak 1.1.1987 tarihi itibariyle Türkiye kadastrusunun durumunu rakamlarla sizlere açıklamak isterim.

Birçok konularda olduğu gibi kadastro mesai izleme işlemleri bilgisayarla dayalı olarak takip edilmektedir.

BİM merkezinden aldığımız 1.1.1987 tarihi itibariyle ilçe düzeyinde, şehir kadastronu gerçekleştirme oranlarını sunuyorum. (Ek liste 1)

1.1.1987 tarihi itibariyle ilçe düzeyinde köy kadastronu (tapulama) gerçekleştirme oranlarını takdim ediyorum. (Ek liste 2)

Ayrıca konuyu başka bir yönü ile daha takdim etmek isterim. 1.1.1987 tarihi itibariyle 12 bölge ele alınarak aşağıdaki listeyi açıklıyorum. (Ek liste 3)

Aynı açıklamayı köy kadastronu (tapulama) olarak arz ediyorum. (Ek liste 4)

Bu rakamlardan da anlaşılacağı veçhile Türkiye'nin gelişmiş bölgelerinde şehir ve köy kadastronu büyük çapta (% 90 civarında) sonuçlanmış bulunmaktadır.

Toprağa bağlı yatırım projelerinde bir gecikme söz konusu değildir. Hatta çok büyük projelerde kadastro hizmetleri zamanından önce bitirilebilmiştir.

Darboğaz, imar uygulamalarından ve orman kadastrosundan doğmaktadır. Tahminen adet ilçenin kadastronuna başlanılamamıştır. Kasaba belediyeleri bizlerden süratle kadastro hizmeti talep etmektedirler. Yeni İmar Kanunu ve imar affı diye ifade edilen kanunlarla kadastro ve imar hizmetleri birbiri içinde mütalaa edilerek sonuçlandırılması düşünülmüştür. Ayrıca imara açılmış yerlerde, imar tatbikat ve kamulaştırma planları da mesnet olmak üzere bir ada veya mevkii büyüklüğünde, bürokrasiyi ve ilanları azaltıcı önlemlerle kadastronun sonuçlandırılması şekli benimsenmiştir. Bu suretle küçük belediyelerin kadastro ihtiyaçları süratle ve zamanında karşılanabilecektir.

Orman kadastronu bugün bize verilen görevlerin dışında kalmaktadır. 10 binin üzerinde orman içi ve orman kenarı köy mevcuttur. Prensip itibariyle orman sınırının tespiti sonradan bu köylerin ilk tesis kadastronu yapılabilir. Bu hal gecikmelere sebep olmaktadır. Her iki kadastronun tek elden yapılması en gerçekçi çözüm yolu olacaktır.

TKGM'de modern teknolojiyi izleme ve uygulama için eğitime ağırlık verilmektedir. Bu maksatla TK Meslek Lisesinde teknik derslerin İngilizce olarak yürütülmesine başlanmış, bilgisayar öğretimi ders programına alınmıştır.

Tapulama kadastro kursu HAKAR projesi çerçevesinde teknik eğitim ağırlık olarak 2 yıla çıkarılmış, hizmet içi eğitim kursları sayısı artırılmıştır.

Bu kurslarda kurum ihtiyacı personelin yanında, diğer kuruluşlara da personel yetiştirilmektedir.

Diğer yönden kurum içindeki yönetici personelin eğitimine önem verilmiş, bu amaçla TODAİE, TUSSİDE vb. kuruluşlara uzman personel gönderilerek eğitilmektedirler.

Personelin bilgi düzeyini günün teknolojisine uygun hale getirmek üzere, yurt dışındaki eğitim kurumları ve devlet kuruluşları ile işbirliği sağlanmış, öncelikle modern kadastro, bilgisayar sistemi ve tapu arşivleme konuları için yurt dışına personel gönderilmesi planlanmıştır.

Ayrıca Gazi Üniversitesine bağlı olarak Ankara'da, Dokuz Eylül Üniversitesine bağlı olarak İzmir'de Meslek Yüksek Okullarında Tapu ve Kadastro Ön Lisans bölümleri açılmış ve mezunları teşkilatta görev almaya başlamıştır.

Sözlerime son vermeden evvel, bir konuya daha açıklık getirmek isterim. TKGM her türlü öneriye, teklife ve yeniliğe açık bir kurumdur. Üniversiteler, TMMOB, Harita Kadastro Mühendisleri Odası ve özel sektörle işbirliği yapılarak modern yazılım ve donanım sistemlerine kavuşmak en içten temennimizdir. Bu yardımları ve işbirliğini sağlamayı, bana verilen görevlerden en önemlisi olarak kabul ediyorum.

Bu vesile ile hepimizi sevgi ve saygı ile selamlar, başarılarınızın devamını dilerim.

1.1.1987 TARİHİ İTİBARIYLA İLÇE DÜZEYİNDE ŞEHİR KADASTROSU GERÇEKLEŞME ORANLARI

Kadastro Çalışmalarının Tamamlanma Oranları	İlçe Sayısı	Genele Oranı	Mahalle Sayısı	Genele Oranı
% 100	293	% 45,21	4092	% 61,26
% 90 - % 99	13	% 2,00	503	% 7,53
% 80 - % 89	10	% 1,54	77	% 1,15
% 70 - % 79	15	% 2,31	113	% 1,69
% 60 - % 69	18	% 2,77	87	% 1,30
% 50 - % 59	18	% 2,77	66	% 0,98
% 40 - % 49	11	% 1,69	42	% 0,62
% 30 - % 39	14	% 2,16	38	% 0,56
% 20 - % 29	18	% 2,77	38	% 0,56
% 10 - % 19	14	% 2,16	16	% 0,23

1.1.1987 TARİHİ İTİBARIYLA İLÇE DÜZEYİNDE KÖY KADASTROSU GERÇEKLEŞME ORANLARI

Kadastro Çalışmalarının Tamamlanma Oranları	İlçe Sayısı	Genele Oranı	Köy Sayısı	Genele Oranı
% 100	140	% 21,60	6275	% 17,22
% 90 - % 99	191	% 29,47	2493	% 34,29
% 80 - % 89	73	% 11,26	3662	% 10,05
% 70 - % 79	45	% 6,04	1944	% 5,33
% 60 - % 69	37	% 5,70	1367	% 3,75
% 50 - % 59	28	% 4,32	815	% 2,23
% 40 - % 49	32	% 4,93	791	% 2,17
% 30 - % 39	19	% 2,93	408	% 1,12
% 20 - % 29	28	% 3,85	345	% 0,94
% 10 - % 19	22	% 3,39	165	% 0,45

KÖY KADASTROSU ÇALIŞMALARI
1986 YILI SONUÇLARINA GÖRE (1.1.1987 TARİHİ İTİBARIYLA)

	Toplam Köy	Biten Köy	Orman İlişkili Köy Sayısı	Toplam	(%)	Parsel	Dönüm
İZMİR	3.183	1.960	948	2.908	91,36	2.517.930	19.630.705
TRABZON	2.239	870	737	1.407	62,84	636.125	3.413.063
SAMSUN	3.640	1.923	1.328	3.251	89,31	1.967.285	12.144.695
ERZURUM	2.955	863	354	1.217	41,18	602.809	11.028.820
ANKARA	4.748	2.473	1.880	4.353	91,68	2.782.398	28.300.841
ANTALYA	1.045	566	406	972	93,01	1.029.626	6.222.257
BURSA	3.144	1.378	1.348	2.726	86,70	2.034.523	11.302.953
İSTANBUL	1.818	1.273	345	1.618	88,99	1.866.570	14.187.585
KAYSERİ	3.391	967	513	1.480	43,64	1.339.506	14.576.518
KONYA	1.767	893	399	1.292	73,11	1.968.441	26.013.973
DİYARBAKIR	5.355	3.039	1.306	4.345	81,13	1.403.617	42.921.372
HATAY	3.143	2.015	758	2.773	88,22	1.294.387	19.161.781
TÜRKİYE GENELİ	36.428	18.020	10.322	28.342	77,80	19.443.217	208.904.563

ŞEHİR KADASTROSU ÇALIŞMALARI
BÖLGE GENELİNDE ÜRETİM (1.1.1987 TARİHİ İTİBARIYLA)

		Toplam	Biten	(%)	Biten Parsel	Biten Dönüm
İZMİR	Mahalle	730	635	86,98	443.207	2.089.076
TRABZON	Mahalle	304	160	52,63	67.227	181.658
SAMSUN	Mahalle	461	298	64,64	212.554	525.963
ERZURUM	Mahalle	286	108	37,76	67.347	364.435
ANKARA	Mahalle	858	711	82,86	268.095	4.138.331
ANTALYA	Mahalle	341	278	81,52	132.677	496.977
BURSA	Mahalle	480	424	88,33	292.452	956.581
İSTANBUL	Mahalle	814	773	94,96	566.212	1.843.051
KAYSERİ	Mahalle	638	463	72,57	441.167	1.943.345
KONYA	Mahalle	575	468	81,39	227.819	1.153.856
DIYARBAKIR	Mahalle	575	263	45,73	148.937	596.256
HATAY	Mahalle	617	491	79,57	498.611	1.388.253
TÜRKİYE GENELİ	Mahalle	6.679	5.072	75,93	3.366.305	15.677.782